

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi, se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vprašanje izseljevanja.

IV.

Kjer torej dežele ali države ne morejo oddajati delavcev brez škode za lastne ekonomske razmere, kjer torej izseljevanje ne le ni gospodarska potreba, ampak je v škodo: tam je državam v dolžnost, da s primernimi odredbami kolikor le mogoče utesnujejo, preprečajo izseljevanje. In v kolikor se preprečiti ne da, da je urejujejo.

V Avstriji se zakonodaja še ni lotila tega sila važnega vprašanja, globoko posezajočega izlasti na jugu države v socialne in gospodarske razmere. Tudi na Ogrskem niso imeli do pred par tednov zakona, ki bi urejal izseljevanje, oziroma preprečal nedovoljene agitacije in brezvestne sleparije, katerih žrtve so izseljenci le v premenljivih slučajih.

Nekaj naš mesec dni bo tega, odkar je ogrska zbornica vsprejela zakon proti izseljevanju. Madjari so v skrbeh, kajti tudi zanje narašča izseljevanje ne le v gospodarsko kalamiteto, ampak tudi v nevarnost v narodnem pogledu. Kajti ni ga morda naroda v Evropi, ki bi se tako malo plodil kakor se madjarsko pleme. Po izseljevanju pa jim odhaja ravno jači del prebivalstva.

Določila ogrskega zakona so v glavnem nastopna:

Izseljevati se ne smejo:

Osebe, ki niso zadostile vojaški dolžnosti, ako niso dobile dovoljenja od kompetentne oblasti; osebe, ki so v preiskavi radi zločina ali prestopka; mladoletniki brez dovoljenja očetovega in kompetentne varstvene oblasti; stariši, ki imajo otroke iz-pod 15 let, ako jim niso zagotovili vzdrževanja; osebe, ki nimajo potrebne denarja za potovanje, ali ki ne odgovarjajo pogojem, ki jih izseljencem stavlja dežele, kamor se hočejo izseliti; in slednjič se ne smejo izseliti osebe, ki so za potovanje v novo bivališče radi kolonizacije dobile predujm ali brezplačne karte, bodi od strani katere države, društva ali privatne osebe.

Važna so določila glede agentov in prevažajočih podjetnikov. Ti poslednji morajo imeti od ministra za notranje stvari dovoljenje za ta posel. Ti podjetniki morajo položiti kavejco od najmanj 100.000 K, predložiti svoj cenik ministru v odobrenje, morajo z osebami, katere prevažajo, skleniti formalne dogovore, ki odgovarjajo besedi zakona in ki stoje pod kontrolo oblasti toliko glede vredne prevoznice, kolikor glede oskrbe potnikov. — Tudi agentje smejo le z dovoljenjem oblasti vršiti svoj poklic in to le v gotovem področju. Agentje morajo biti neoporne in zupanja vredne osebe, a radi večje varnosti morajo položiti kavejco 10.000 K. — Toliko podjetnikom za prevažanje, kolikor agentom more minister odvzeti dovoljenje, ako so v svojem poslovanju zagrešili kaj nepravilnega.

To bi bila torej glavna določila ogrskega zakona. Da-li ta zakon doseže svoj namen? Mi menimo, da ne.

Določila glede podjetnikov in agentov so umestna in opravičena in bodo gotovo do neke mere pomagale dosežati namen, ki ga je imel zakonodajalec. Ali ta poslednji je grešil, ker je ostrino zakona naperil bolj proti zlu, ki je naraven spremljevalec glavnega zla, ne pa proti temu poslednjemu samemu. Zakonodajalec je grešil, ker ni prav umel svoje naloge, ker ni upošteval povodov in vzrokov boleznin in je videl le zlo, ki je moglo nastati vsled boleznin.

Politični pregled.

V Trstu, 30. decembra 1902.

Spravne konference. Izvrševalni odbor čeških državnih in deželnih poslancev je imel dne 28. t. m. v Pragi dolgo posvetovanje. Izvolili so odposlance na pravne konference in so po poročilu posl. dra. Pacáka sklenili, da odobrujejo postopanje državnobzorskega kluba in so izjavili, da ni nobenega vzroka za spremembo taktike.

Spravna konferenca se prične v soboto ob 3. uri popoldne na ministerskem predsedništvu.

V mladočeškem klubu v Kraljevih vinogradih je dne 28. t. m. dr. Herold govoril o položaju in je nemški elaborat podredil ostri kritiki, dokazuje, da isti hudo krši princip enakopravnosti. Na dejstvo, da Nemci govore le o spravi na Češkem, je podal dr. Herold izjavo, da pametna češka politika ne sme jemati mere po razmerah na Češkem, ampak po razmerah na Moravskem in v Šleziji. Češki odgovor je dokazal, da v nemških predlogih ni niti sledi miroljubja. Forma pa jim je bila bolj gladka in diplomatska zato, ker nemški predlogi niso bili pisani za Čehe!

Govornik je izvajal, da stališče Čehov na konferencah mora biti drugačno, nego ono Nemcev, ki so ljubljenci, tudi če podrajo prestole. Čehi morajo postopati korak za korakom. Dokler se bodo Nemci dajali voditi od prepričanja, da morejo doseči, kar hočejo, pravne akcije ne morejo imeti vspeha. Dr. Herold je zaključil z izjavo: »Predno je možno dalje pogajati se, mora se češki narod postaviti na isto stopinjo, na kateri je nemški. Ne prepirajmo se o programih, ampak glejmo, da pridemo do sile in moči, potem imamo, kakor nas uči zgodovina Francije, najlepša načela o svobodi, enakosti in bratstvu. Naša politika mora biti politika moči, pa bodi tudi za ceno kršenja naših načel. Le tako pridemo do cilja. V kritičnem trenutku mora biti ves češki narod pod isto zastavo, odločen v to, da neodjenja.«

Deželni zbori. Goriški. V večerajšnji seji deželnega zbora goriškega utemeljeval je posl. Grča resolucijo, naj se vinska klavzula z Italijo ne obnovi. Resolucija je bila vsprejeta.

Posl. dr. Venutti je poročal o vladni predlogi glede regulacije Verse in je bil ta zakonski načrt tudi v tretjem čitanju vsprejet. Za stroške te regulacije, ki bodo znašali 350.000 kron, prispeval bo državni melioracijski fond s 50%, državni cestni fond z 10% ter dežela in interesentje vsaki z 20%. Deželni proračun za l. 1903. je bil tudi v tretjem čitanju vsprejet in se se rešile nekatere prošnje za podpore. Prihodnja seja bo dne 2. januarja.

Štajarski. V večerajšnji seji štajarskega deželnega zbora došli so tudi slovenski poslanci. Toliko deželni namestnik, grof Clary, kolikor deželni glavar, grof Attems, sta izrekla svoje veselje na tem, da so se slovenski poslanci po tolikem času zopet povrnili v deželni zbor.

Mi vemo sicer primerno ceniti »zadostenje« takih velikih gospodov, vendar menimo, da bi isto še mnogo pridobilo na vrednosti, ako bi ona pripomogla s svojim vplivom, da bi tako zadostenje občutil tudi narod slovenski na Štajarskem, kar bi bilo doseženo s tem, ako bi navstale take razmere, da bi naši poslanci mogli ne le vstrajati v zbornici, ampak tudi kaj doseči za kulturne in gospodarske interese svojih volilcev. »Zadostenje« samo — pa bilo od še tako visokih oseb — in le ob otvornih zbornicah, je le parada in

ne more vzbujati zadoščenja tudi v volilcih. In ti poslednji so na vse zadnje vendar nekoliko zainteresirani na dogodkih v deželnem zboru.

Poslanec dr. Jurtela je izjavil, da so se slovenski poslanci kljub temu, da se razmere niso še nič spremenile, povrnili v deželni zbor, da bi še enkrat pokusili doseči, da bi se deželni zbor obziral na slovenske pritožbe in zahteve v gospodarskih in kulturnih vprašanjih. Nemški nacijonalec posl. Walz je v imenu svoje stranke izjavil, da bo ista skrbela za gospodarske in kulturne potrebe Slovencev, da bo pa energično nastopala proti napadom na nemško posestno stanje.

Češki. V večerajšnji otvornitveni seji češkega deželnega zbora predložil je deželni odbor po vladni spremenjeni zakonski načrt glede deželne doklade na pivo. Posl. Pacák je v imenu mladočeške stranke izjavil, da je ista principijelno nasprotna vladni spremembi, ali da bo z ozirom na faktučne razmere učiteljstva glasoval za ta predlog. Nadalje je govornik predlagal, naj se ta predlog naglo reši in naj že v prihodnji seji poda davčni odsek tozadevno poročilo. Ta predlog je bil vsprejet. Danes je zopet seja.

Šlezjski deželni zbor je v svoji večerajšnji seji vsprejel resolucijski predlog posl. Janotte, naj se znesek, kateri preostane vsled odprave premij na sladkor porabi v to, da se zniža užitniški davek na sladkor ali pa naj se dotična svota — po razmerju konsuma sladkorja porazdeli — med dežele. Posl. dr. Michejda je v imenu slovenske manjšine podal programatično izjavo, zahtevajočo volilno reformo in izvedenje jezikovne ravnopravnosti v šolah in uradih.

Pogajanja med Avstrijo in Ogrsko so se razbila! Ta usodna vest prihaja danes z Dunaja. Posledica temu da bo demisijski oba ministerskih predsednikov. — Nad 4 leta se že bje boj za gospodarsko uredbo med obema polovicama monarhije. Sila trdovratna je ta boj. In tudi zadnje dni, ko je bilo notorično, da obstoji še dokaj diferenc, so glasila na obeh straneh povdarjala, da njihova stran ne more ni za las več odjenjati. Oai na ogrski strani so ves čas kričali po gospodarski samostojnosti in na naši so se s tem krikom — ki je nekdaj povzročal prave krče in strahoval to polovico — začeli počasi spoprijazajevati, računajoči, da je na vse zadnje ločitev vendar le boljšega nego pa skupnost, ki je sestavljena iz semih — sporov, ponavljajočih se redno ob vsakem obnovenju nagodbe.

No, ker je bilo znano, da so najvišji činitelji posezali vmes v zmislu sporazumljenja, je javnost vendar računala, da ne pride do skrajnega. Zato bo vest, da so se pogajanja definitivno razbila in da oba ministerska predsednika že izvajata konsekvence, delovala senzejonelno. Danajska brzozavka pravi sicer, da je demisijski oba ministerskih predsednikov le formalen čin, ker vladar gotovo ne vsprejme demisijske. Morda morda, da avtoritativna beseda krone prepreči ločenje.

Ali te težave se množijo od desetletja do desetletja. Vsako obnovenje nagodbe povzroča neskončne krize. Tako stanje je neznosno in ruinozno za gospodarske interese. Dejstvo, da sploh ne more priti več do sporazumljenja med obema vladama, pomenja definitivni polom dualistične ustave. Dosedaj so vsakogar, ki se je oglašal proti dualizmu, neizprosno proglašali za sovražnika monarhije in izdajajo. No, vspriči sedanjih dogodkov morejo nasprotniki dualizma kazati s pratom, da so ravno ustvaritelji dualizma prinesli nad monarhijo neizmerne zla. Danes je jasno, kaj so storili Nemci, ko so

iz same narodne in strankarske požrešnosti razklali monarhijo. Danes morejo nasprotniki dualizma samozavestno govoriti: na naši strani je pravo!

Potovanje grofa Lamsdorffa. Ruski minister za vnanje posle, grof Lamsdorff, dopel je sinoči, ob 7. uri in 20 minut na Dunaj.

Na Balkanu se je minister vedel jako rezervirano in ni podal nikakih izjav, kljub temu pa je macedonske voditelje jako prijazno vsprejel.

Priporočal jim je, naj ne delajo nemirov v Macedoniji, ker s tem le škodujejo prizadevanjem ruske vlade. V Srbiji se Lamsdorff ni dosti bavil z macedonskim vprašanjem, ker Srbija ni toliko interesirana v tej stvari, kakor Bulgarija. Lamsdorff je kralju Aleksandru priporočal, naj prihodnje leto obišče ruski dvor, ker da bo tudi kraljica Draga povabljena.

Kakor že uvodoma rečeno, je bilo Lamsdorffovo bivanje na Balkanu, osobito v Sredu, le informativnega značaja in se bo kaj konkretnega sklevalo še-le na Dunaju. Med grofom Goluchovskim in grofom Lamsdorffom bilo je zadnje čase živahno dopisovanje; grof Goluchovski želi doseči intimnejše razmerje med našo državo in Rusijo.

Kar se tiče upljiva obeh držav na Balkanu, da se je Bolgarijo prepustilo ruskemu, Srbijo pa avstrijskemu uplivu. Ureditvev razmer v Macedoniji da se prepusti izključno Rusiji.

Grof Lamsdorff je Srbiji priporočal, naj bo v prijateljskih odnosjih z našo državo, na Dunaju pa želijo, naj bi se na ruskem dvoru vsprejela srbska kraljevska dvojica.

Vsa znamenja torej kažejo, da se je visoka politika začela ugodno obračati za avstrijske Slovence ter za vse Jugoslovane. Z zblizevanjem naše države k Rusiji pa se polagoma oslabi za avstrijske Slovence tako pogubni upliv trozveze.

Nadejati se je vsled tega, da se tudi naš zastareli vladni sistem nekoliko modernizira, ter da ne bo njegov jedini cilj nasilna germanizacija.

Knez Črnogorski in nadškof Milinovič. Opetovano smo že omenjali namišljeni spor med knezom Črnogorskim in katoliškim nadškofom v Baru. Beležili smo glasove, ki so poročali o tem sporu in ki so zatrjali, da je ta spor nastal po prizadevanju italijanske diplomacije, ki bi hotela, da pride na mesto Milinoviča kakov Italijan. Italija da je v prvi vrsti na tem, da pride v Bar cerkveni vladika, ki bo pomagal povspeševati nje propagando v Albanijo. V drugo da gre tu tudi za to, da se v škofiji barski popolnoma zatire staroslovensko bogoslužje. Pozneje smo pa beležili po hrvatskih listih izjavo nadškofa samega, da so vse te govornice brez vsake podlage. No tudi ta izjava, podana nekako na možko in čustno besedo, ni mogla povsem razpršiti dvomov, kajti skeptiki so zopet menili, da ta izjava ni bila dana toliko po lastni volji, ampak da je bila bolj izsiljena od strani kneza.

V stvari je danes zopet beležiti dogodek, ki priča o tem, da so bile vesti o sporu res neosnovane. Iz Cetinja poročajo da se je nadškof Milinovič na izrečno povabilo kneza udeležil slavnosti sv. Nikolaja na Cetinju ter da ga je knez odlikoval s posebno pažnjo.

Kakor rečeno: po takem odlikovalnem vedenju kneza nasproti nadškofu bi morali verjeti, da so bile vesti o sporu res neosnovane, ali pa, če je vendar bil tak spor, da je isti povoljno poravnal. Se slovenskega stališča ne moremo reči družega, nego: tem bolje!

Tržaške vesti.

Imenovanja v carinarski stroki. — Predsedništvo c. k. finančnega ravnateljstva v Trstu je imenovalo davkarskega adjunkta Antona Torellija davkarskim kontrolorjem v X. plačilnem razredu, blagajnika carinarskega urada Antona Panzera višim oficijalom carinarskega urada in oficijala Jakoba Mankeoča blagajnikom carinarskega urada v IX. plačilnem razredu; asistenta Ignaca Laha oficijalom carinarskega urada in praktikanta Henrika Srichia ter Karola Gergica asistentoma carinarskega urada.

Imenovanje v politični službi. C. k. namestnik za Trst in Primorje je imenoval konceptnega praktikanta v Kopru, dra. Karola Lusina, c. k. namestništvem konceptistom.

Škof dr. Nagl je nekoliko bolan, da že več dni ne sme zapustiti sobe. Sinočnja »Triester Zeitung« pa zatrja, da se je že obrnilo na bolje.

Dogodki v Riečanjih. Danes je prišel v naše uredništvo vaški župan iz Riečan, gospod Ivan Berdon, in nam je podal plastično sliko večeršnjih dogodkov. Iz njegovih izpovedi priobčujemo tu nastopna suha dejstva:

Župan je delal okolo svoje stiskalnice olja. Okolo 9¹/₂ ure predpoludne je prišel k njemu poveljnik orožnikov, zahtevaje, naj gre takoj k okrajnemu glavarju, sicer da bo aretiran. Poveljnik je povdarjal, da ga mora privedi k glavarju. Župan se je branil z vso energijo, rekši, da bi ga bil moral glavar pravočasno in primerno obvestiti. Na to je poveljnik odšel, a kmalu na to sta prišla k županu dva orožnika z istim pozivom in s pripombo, da bo aretiran in odveden v Koper, ako se ne pokori! Župan se je zopet branil z vso energijo, a orožnika sta ga prišla za obe roki in ga tako odvela do komisije, ki je stala pred kapelanjjo. Tu je župan apostrofiral glavarja, kaj da hoče in da ga je moral pravočasno in primerno obvestiti. Voditelj okrajnega glavarstva v Kopru, g. Schaffenauer Neys, je odgovoril: »Vi morate biti danes tu kakor vaški župan. Na moje povelje morate biti tukaj!« Župan: »Dovolite, g. glavar, jaz vas pozdravljam in odhajam na svoje delo.« Župan se je obrnil in odhajal. V tem pa sta ga dohitela dva orožnika, veleča, da mora ostati tu. In prišla sta ga za obe roki. Župan je ponavljal, da mora na svoje delo in na glasen klic svojih delavcev je hitel proti svojemu domu. Zopet sta prišla dva orožnika in ponovilo se je kakor zgoraj. Župan se je branil, ali prisiljen v to je šel z orožnikoma do pred farovža. Od tu je zopet zbežal domov. In prišla sta dva orožnika ponj v tretje. Odvela sta ga, držeča ga za roki ter ga potisnila preko praga farovža. V kapelanjji je župan izjavil kategorično: »Gospod glavar, jaz sem prišel, kakor da ne bi prišel! Mene ni tu!« Na to je moral župan pred orožniki v prvo nadstropje. Tu je okrajni glavar velel ključarju, naj odpre sobo, kjer ima gospod kapelan dr. Požar svojo biblioteko. Ključar ni mogel odpreti vrat z vsem naporom. Župan je protestiral, da ključar dela škodo na občinski lasti. Na to je velel okrajni glavar, naj ključar odpre vrata spalnice, ki je v zvezi z biblioteko. To se je slednjič posrežilo. Tu je glavar posegel po matici in nekaterih drugih knjigah, dočim so vsi drugi gospodje le gledali povsem pasivno. Vaški župan je protestiral, da on neče ničesar videti in vedeti, ker ni navzoč gospodar vsega tega. In obrnil se je v stran, da bi odšel. Orožniki so mu zastavili pot. Dve ali tri knjige je glavar menda izročil navzočemu cerkovniku iz Doline. Gotovega pa vaški župan ne more reči, ker, obrnen v stran, ni dobro videl. Župan je zopet hotel oditi, glavar pa mu je velel, da se bo moral podpisati. Župan je izjavil najodločneje, da nič ne podpisuje. V sled te decidirane izjave niso napisali nikakega zapisnika.

Župan je hotel bežati, ali orožniki so ga pridržavali in ga spremljali do hišnih vrat. Tu je slednjič velel glavar, naj župana puste oditi. Odhajaje je župan izjavil vnovič, da neče ničesar vedeti o tem, kar se je godilo tu, ker ni bil obveščen: po kaj so gospodje prišli in kaj imajo.

Na to so gospodje stopili iz farovža in takoj na to odšli iz Riečan. Sprednja vrata farovža so vaščini na to našli zaprta, ona v ozadju pa odprta, kakor so javili vaškemu županu.

Povdariti pa treba, da se je ob vsem tem dogodku ljudstvo vedlo najmirneje in najtreznejše, da se ni dogodila ni najmanja neprilicnost ter da gosp. kapelan dr. Požar včeraj ni bil navzoč v Riečanjih.

Vrag, ki postaja redovnik. Pod tem naslovom opisuje večerajnji »Il Sole« Venezianov nastop na korist pevskega zbora v stolni cerkvi. — Ako brezverec Venezian brani institucijo, ki služi v čast katoliški cerkvi, je pa še neverjetnejše to, da je sam Beleceb postal — branitelj imenovane »verske« institucije!

Ta Beleceb, ki se mu pravi tudi »Indipendente«, ne samo da brani omenjeni pevski zbor, kakor je storil to brezverski Venezian, ampak napada celo »verskega« Ravasinja, ki si je upal predlagati odpravo pevskega zbora iz stolne cerkve!

Venezian ima prav in istotako prav ima »Indipendente«, ki (da si sta oba brezverca) branita cerkveno katoliško patje! Že vesta, zakaj delata tako. Njima ni za čast božjo, njima je to petje potrebno, ker poznata svoje »ljudje«, kateri hodijo v stolno cerkev le za zabavo — kakor se hodi v gledališče! Kam naj bi potem hodili razni Židje in frasoni, ako bi jim odvzeli običajno nedeljsko »zabavo« v stolni cerkvi?!

Nas (ki nas tlačijo v »kotiček za liberalce«) peče, ko vidimo, da v isti katedrali, iz katere so iztiani li jeziki najpobožnejših vernikov, sta sedaj jako zadovoljna »Indipendente« in Venezian!

»Indipendente« in Venezian — branitelja cerkvenih naprav! — Daleč smo že prišli!!

Taki so! Iz večerajnjega poročila o zadnji seji mestnega sveta, v kateri so gospoda nadaljevali podrobno razpravo o proračunu, so izvedeli čitatelji o despotičnem činu večine proti slovanški manjšini, s tem, da so tej poslednji formalno izrekli ukor radi nje postopanje v tej razpravi.

O naših tržaških razmerah gre glas, da smo država in državi in da se naši mogotci čutijo zvišene nad vsaki zakon.

Se svojim gori omenjenim činom pa so se postavili tudi nad vsako parlamentarno pravilo.

Ako si večina arogira pravico predpisovati manjšini postopanje in jej celo izrekaati grajo — je to proti vsakemu parlamentarnemu principu. Za svoje govore in svoja glasovanja niso zastopniki nikomur odgovorni; le nasproti volilecem imajo nekako moralno odgovornost, ali nasproti drugim strankam v zbornici prav nobene!

Omenjeni čin večine je tudi skrajno neliberalen. Povsodi, kjer streme po svobodo nastajajo uredbi javnega življenja, se v prvi vrsti bore za svobodo v izražanju svojega mnenja, in to v obče, za vsakogar na shodnih in po časopisju; tu v Trstu pa hočejo liberalna gospoda mašiti usta in meriti korake celo legitimnim zastopnikom naroda!! Gršega psevdliberalizma se pač ni možno misliti.

Omenjeni čin večine v mestnem svetu tržaškem pa je tudi nelogičen, kajti za sklepčnost zbornice ima v prvi vrsti skrbeti večina in ne manjšina. In ta večina je bila pravočasno — v generalni debati — opozorjena od manjšine, da bo slednja glasovala proti proračunu, je bila opozorjena od župana, naj po vestni udeležbi skrbi za sklepčnost, je do bila praecedens o glasovanju o šolah in je bila slednjič posvarjena od — »Piccola«, naj nje členi pridneje zahajajo v seje.

Za to pa, da nekateri členi večine ukljub vsem tem opominom, zanemarjajo svojo dolžnost, stresa ta slavna večina svojo jezo na manjšino!! Kaka logika je to?! Taki so!! Signori iz večine smatrajo slovensko manjšino kakor nekako »quantité negligeeable«. No, sedaj so dobili parkrat pouk, da je tudi najmanjša manjšina sestaven važen del parlamentarne institucije in da večina, ki odreka manjšini dolžno spoštovanje in poštevanje, zanika je parlamentarni načini princip sam!

Na kratko povedano: se svojim postopanjem v zadnji seji mestnega sveta so gospodje večine pokazali vnovič, da so skrunitelji parlamentarnega principa, da so skrajno neliberalni, da so nelogični v svoji jezi in da so nasilni.

Taki so!
Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« je prevzel g. E. G. Angl.

Povsodi zapostavljeni! V nedeljo popoldne so pokopali na tukajšnjem protestantskem oziroma katoliškem pokopališču trojico od onih štirih nemških izletnikov, ki so pred

nekoliko dnevi toli tragično zaključili svoje življenje tam zunaj na širokem morju. (Četrtega so pokopali v Benetkah.)

Tudi povodom tega pogreba smo morali občutiti, kako zapostavljeni so tržaški Slovenci na vseh straneh, kako se prepoveduje nam, kar se sicer dovoljuje slehernemu tujincu. Na obeh pokopališčih je pevval tržaški »Männergesangsverein«. Patentirani lažnjivec in falzifikator trdi sicer, da je rečeno društvo na obeh pokopališčih pevalo — Miserere. To pa je laž, ker bi »Piccolo« hotel (kakor je to že njegova navada) prikriti resnico pred svojimi čitatelji. Resnica je namreč ta, da je nemško pevsko društvo na protestantskem pokopališču pelo žalostinko »Sanft schlummert der Sünder«, na katoliškem pokopališču pa »Es ist bestimmt im Gottes Rath«.

Konstatujemo torej na ves glas, da je bilo nemškemu pevskemu društvu dovoljeno peti na pokopališču, da ni imela nič proti temu nobena posvetna in nobena cerkvena oblast, da nikdo ni videl v tem nikake politične sli narodne demonstracije in da so se — kakor povdarjamo — tudi laška glasila skrila za drzno laž, ker si niso upala prigovarjati.

Umeje se ob sebi, da tudi mi nimamo žal besede proti temu. Skazovanje poslednje časti pokojnikom je plemenito dejanje; pijeteto do mrtvih more odrekati le poživinjence, in surovež najrše vrste mora biti, kdor bi hotel kazati jezo proti vršenju te pijetete, pa naj se že to vrši v kateremkoli jeziku. Mi priznajemo naravnost, da je le častno za tukajšnje Nemce, da so na toli ganljiv način skazali poslednjo čast svojim ponesrečenim rojakom.

Da nam pa danes vendar prekipeva sree v ogorčenju, je vzrok ta, ker vidimo, da se to, kar je dovoljeno in proti čemer ni besede oporekanja, ako gre za tujce, tako strogo zabranjuje nam, avtohtonemu slovenskemu prebivalstvu. A kar nas še posebno ogorča, je, da v tem pogledu postopa roka v roki z občinsko oblastjo tudi — cerkvena oblast.

Če Nemci pojo svojim mrtvim, je to nekaj, kar se umeje ob sebi; če pa bi kako slovensko društvo hotelo izkazati kakemu dragemu pokojniku poslednjo ljubav, pa je to — nedopustna narodna demonstracija, je to izzivanje in žaljenje druge narodnosti. — Mi se spominjamo slučajja, da so bili blizu vrat cerkve pripravljene redarji, ker si je bila cerkvena oblast domisljala povodom nekega pogreba, da bo slovensko pevsko društvo hotelo vziie prepovedi zapeti v cerkvi žalostinko, izvršiti čin pijetete do mrtvih. In spominjamo se še gršega slučajja, ko je slovensko pevsko društvo v veži hiše žalosti — kjer ne more nikdo prepovedovati — zapelo žalostinko, a je to duhovnika, ki je asistiral na sveti žalovalni funkciji, razgrel tako, da je svojo nekrščansko jezo ob taki žalostno-svečani priliki kazal s tem, da si je vspricho žalovalcev in mnogega odličnega občinstva trgal koret s telesa do!!

In takiljudjeso — mimogrede omenjeno — danes informatorji v škofijski palači.

Pogreb Nemcev minole nedelje nam je torej zopet v izgled, kako smo Slovenci zapostavljeni povsodi in celega na gomilah, na krajih, ki naj bi bil posvečen le spominu mrtvih, bre razlike, ali so ti mrtvi govorili v življenju ali slovenski ali nemški ali pa italijanski. — Povsodi smo zapostavljeni in od vseh!

»Unione corale triestina« je naslov novemu »laškemu« pevskemu društvu, ki se je ustanovilo v Trstu minole nedelje. Kdo bi mogel imeti kaj proti temu, da se ustanovlja nova pevška društva?! Tudi proti italijanskim nimamo ničesar. Nasprotno: saj pesem blaži čutstva. Sram pa nas je, ko vidimo, da vsa laška pevška društva životarijo le s pomočjo slovenskih moči, ki bi bile v slovenskih pevskih društvih na svojem mestu.

V novem pevskem društvu je med 6 odborniki — nič manje nego polovica Slovencev! Ti so: Ferfolja Anton, Podgornik Anton in Košir Fran!
Ko bi laška pevška društva nadkriljevala s svojim umetnim petjem naše pevске zборе, bi človek vsaj umel, zakaj »Slovenci« rinejo v tuja, nam nasprotna društva. Ker pa je stvar ravno nasprotna, ker je dokazano, da se laški zbori niti od daleč ne morejo meriti z našimi, se oni »Slovenci« in »Slovenke«, ki sodelujejo pri naših nasprotnikih, le smešijo!

Torej tudi na polju pesmi morajo biti Slovenci — oprostite nelepi izraz! — gnoj, ki oploduje italijansko njivo. Pa nam Italijani še govore o svoji kulturni superijornosti! Iz vrst slovenskih in nemških renegeatov jemljejo najagilneje političske voditelje; da ni slovenskih in nemških renegeatov, bi po njihovih društvih pajki predli svoje tkanine; da ni nezavednih Slovencev in Slovenk, bi v njihovih verskih družbah bila grozna samota in tudi njihova pevška društva slone po velikem delu na — slovenskih glasih!

Samomor. V zaderski ječi obesil se je te dni Benedikt Jurizza, rojen v Trstu in pristojen v Senožeče. To je namreč oni Jurizza, o katerem smo že večkrat pisali v našem listu in s katerim so tukajšnje policijske in redarstvene oblasti imele mnogo posla. Samomorilec je brat gospoda župnika v Rojanu.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 31. dec. ob 10. uri predpoludne se bodo vsieo dražbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: piazza Seule Isrealitiche, hišna oprava; ulica Ponziana (case operaie), hišna oprava; v Škednju št. 496, hišna oprava; p. Borsa št. 8 in ulica Belvedere 21 a, hišna oprava; ulica Coroneo št. 1, hišna oprava; ulica Rossetti št. 4 a, 4 pari čevljev, prodajalne klopi in razno; ulica del Ronco št. 6, trimizarske klopi in razno; p. Carlo Goldoni št. 10, hišna oprava, oprema v zalogi, dve kolesi in razno; ulica Fonderia št. 10, hišna oprava; ulica dell'Acquedotto št. 34, hišna oprava; ulica Rossetti št. 6, hišna oprava; v Trebčah št. 109, seno; v Trebčah št. 125, slama.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. uri zjutraj 2.0 ob 2. uri popoldne 5.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 772.2 — Danes plima ob 6.40 predp. in ob 7.36 pop.; oseka 0.41 predpoludne in ob 0.46 popoldne.

Društvene vesti.

Silvestrov večer »Tržaškega Sokola«. Opozarjamo slavno slovensko občinstvo, da je za jutrajšnji Silvestrov večer »Tržaškega Sokola« preskrbljeno vse potrebno, da bodo udeleženci imeli vse udobnosti. Separatna velika dvorana v hotelu »Europa« je lepo opremljena, jedi in pijače bo na izbero. — Uhod bo s trga Caserma skozi vežo, v kateri je uhod v Eggerjevo prodajalnico bicikljev. Bilo bi pač odveč, ako bi hoteli še posebej priporočati obilo udeležbo, ker smo prepričani, da vsakdo že težko pričakuje jutrajšnjega večera.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi, jutri dne 31. t. m. »Silvestrov večer« v prostorih »Konsumnega društva« v Rojanu z jako obširnimi vsporedom. Začetek točno ob 8. uri. Prijatelji petja so najuljudneje vabljeni na to zabavo.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah vabi na vsakoletni »Silvestrov večer«, ki ga priredi na dan starega leta (dne 31. decembra 1902) v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Na vsporedu je petje, deklamacija, igra in šaljivo srečkanje. O polnoči bo prehod iz starega leta v novo. Po vsporedu svobodna zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. — Ustopnina z eno srečko 25 novč. za osebo. Na obilno udeležbo ujudno vabi odoo.

Slovenska Čitalnica« v Škednju vabi še enkrat vse škedenjske in magdalenske rodoljube na »Silvestrov večer«. Vspored je jako lep in zabaven.

Začetek ob 7¹/₂ uri zveč.; zabava bo trajala do 1. ure popolnoči. Ustopnina za osebo 20 novč. Udje so ustoppine prosti.

Otroški vrt na Greti priredi »božičnico« dne 1. prosinca 1903 ob 4. popoldne. Vspored: 1. »Betlehanski pastirčki« petje. 2. »Na Strazi« deklamacija. 3. »Prvič v šolo« prizorček. 4. »Oba junaka« dvogovor. 5. »Solnce in dete« dvogovor. 6. »Francek od Lokve« deklam. 7. »Mladi risar« prizorček. 8. »Zlati gradovi« dvogovor. 9. »Božična noč« deklamacija. 10. »Jaslice« 11. Voščilo k novemu letu. — Zshvala.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu so darovali gg. dva Čeha in en Slovenec 1 K 60 st., v veseli družbi nabrala gospa Tončika Lapanja, ko so praznovali god gospice Ivanke 11 K; to svoto je doposlal g. V. Pipan, župnik v Zgoniku, z vsklikom; »Posnemajte nas«. — Srčna hvala!

Tržaško podporno in bralno društvo vabi vse svoje člene na društveni sestanki, katerega priredi na Silvestrov dan, 31. t. m. v lastnih prostorih ul. ca Stadion št. 19. Členi in po njih povabljeni so ustopnine prosti. Zabava prične točno ob 9. uri zvečer.

Novoletna veseleca pri sv. Ivanu. — Kakor je bilo že včeraj javljeno priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na novo leto domačo zabavo. Igralo se bo »Krojač Pips«, v kateri igri bodo sodelovale naše najboljše moči kakor g. Grmek, g. Ožinal, g. Negode in g. Jaklič. Uprizori se tudi Udovec in udova z ravno tistimi osebami. — Že igrači sami na sebi sti velezabavni. Če pa pomislimo, da je čisti dohodek namenjen družbi, ki je vendar nam tako sveta in draga in kateri proti pogin, tedaj se ne bo nihče več pomišljal ter prihitel na novo leto k domači zabavi k sv. Ivanu. Da se ustreže tudi naši plesateljini mladini, bo po igrah tudi plesna zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Ustopnina 25 nvč. — Posebnih vabil se ne razpošilja.

Za »Božičnico« so nadalje darovali: G. Antonja dr. Slavikova 5 K, g. Matej Rebolj župnik v Truškah 5 K, g. Jos. Tros na Proseku 3 K, g. Jos. Sever Volosko 1 K, g. And. Mikiša, župnik Grimalda, pri Drazguču 1 K 60 st. g. Ant. Rogač, dekan v Hrušici 2 K, g. Edvard Drašček na Opčinah 4 K, ga. Mariča Bartol 4 K, ga. Karla Ponikvar 4 K, ga. Ana Štrukelj v Trebčah 4 K, g. Hvala za božično drevo, 1 K.

Držestni gospici Ljudmila in Olga Kariz sti nabrali na Opčinah med tamošnjimi rodoljubi 24 K, katere so darovali: G. Al. Malalan 40 st, g. Vincenc Hrovatin 1 K, E. G. 2 K, g. Julijana Constantini 1 K, ga. Marija Jamšek 4 K, ga. M. Kalin 40 stot, g. R. Š. 1 K, g. R. Štrukelj 5 K, g. Poljanšek 1 K, g. Turk 1 K, ga. Terezija Logar 1 K, ga. M. Zorko 1 K, g. Terezija Šovš 40 stot, g. ca K. Celotti 60 stot., N. N. 2 K, g. Jakob Čemažar 1 K, g. ca Ana Šovš 20 st.

Redoljubna gospa Ant. Grahli nabrala v Klanec 18 K 40 stot., katere so darovali: G. Ant. Petelin 1 K, ga. Šufka Rušnak 1 K, ga. Ant. Grahli 2 K, Iv. Uggcwizer 1 K, ga. Uggcwizer 2 K, ga. F. Žagar 1 K, ga. M. Pintar 1 K, g. Iv. Metlika, nadžupan 4 K, ga. Matilda Cimprič 40 st., ga. Mimi Babuder 1 K, ga. M. Ponikvar 1 K, g. Fr. Sturm 1 K, ga. M. Goriup 1 K, g. J. Škovič 1 K, g. R. Srebotnjak iz Lokve 4 močnega blaga za dečke in 4 m barhenta, g. N. P. 5 K.

Zahvaljuje se vsem dobrotaicam in dobrotnikam, posebno pridnim nabiralcam. Blagajništvo.

Vesti iz Kranjske.

Redka starost. V nedeljo je umrla v Krškem mati gospoda Antona Ruperta, posestnika in načelnika krajnega cestnega odbora. Dosegla je redko starost 95 let, gotovo najstarejša žena v vsem okraju.

Na vozičku so ga odpeljali. Predminolo noč je na Marije Terezije cesti v Ljubljani neki prostak 27. pešpolka upil in kričal, da je vse skupaj letelo. Kapo, plašč in bežalo je metal ob tla in se ni dal pomiriti. Ko se mu je napovedalo aretovanje, se je vrgel na tla in je suval okoli sebe. Dva stražnika, jeden vojak in jeden civilist so ga pobrali in nesli na stražnico, kamor je prišla vojaška patrolja po njega, ga naložila na voziček, ga povezala in odpeljala v vojsarnico.

V zaporu okradena. Kaj takega pa se menda ne dogaja sleherni dan! Niti v zaporu niso ljudje več varni pred tatovi. V soboto po noči je »ležišča« v zaporih na ljubljanskem magistratu odgnanka Margareta Tribuč. In tu se je zgodilo, da je bila okradena. Ko so jo zjutraj izpustili, je zapazila, da jej je zmanjkalo ene jopice, enega kriča in par čevljev. Okradla jo je baje neka druga ženska, ki je bila tudi v odgonskem zaporu.

Visoka starost. V mesecu od 25. novembra do 24. dec. t. l. je umrlo v šentjanski župniji na Dolejskem 8 oseb, ki so štele skupno 619 let 7 mesecev 26 dni, med temi najmlajša 71 let 9 dni.

Vesti iz Štajerske.

— Zaradi nastale druginje dobe uradniki v Gradeu in Celju druginjske doklade 20%, njihove plače.

Razne vesti.

Propast italijanske kraljeve rodbine. — List »Moder Society« pripoveduje, da se kraljica Jelena le jako počasi popravlja od zadnjega poroda. Postala je nervozna, od kar je izišel spise, v katerem se prorokuje, da sedanja kraljeva »uzurpatorska« rodbina izumre. Mlada kraljica da je praznoverna in veruje v to prorokovanje tem bolj, ker je porodila dva hčeri.

Kmetica, ki ponareja menjice. Zorka Dronjak v Surduku je hotela priti do denarja, ki ga je potrebovala v gospodarstvu. Da pa jej ne bo treba prosjati, vzela je menjico in ponaredila na njej imeni svojih dveh soedov kakor garantov. Menjica se je glasila na 300 K. Podpisa sta bila tako spretno ponarejena, da je posojilnica v Stari Pazovi brez prigovora izplačala kmetici denar. Še le o podaljšanju so prišli slepariji na sled, na kar je bila Zorka Dronjak prijavljena sodišču.

Porotniki, ki niso porotniki. V Novem Sandecu v Galiciji so zalotili celo originalnih lopovov. Ti lopovi so se potikali po sodnem posloju, kjer so se vršile porotne razprave ter so obtožencem in njihovim sorodnikom izvaljali znatne svote denarja na ta način, da so se izdajali za porotnike in so se obvezali, da bodo glasovali za rešenje obtožencev.

Glava tem »porotnikom« — sleparjem je bil zakotni pisec Josip Mirek, ki je bil že osemnajskrat kaznovan.

Atentat na župnika. V Rometu pri Zagrebu so nekateri kmetje o belem dnevu streljali proti župnemu dvoru, ali na srečo ni bila zadeta nobena oseba. Vzrok temu atentatu je bil baje nastopil:

Na sv. večer o polnočnici so nekateri hoteli iti na kor. Župnik Lepušič pa je izdal nalog, da razun pevcev ne sme iti nikdo na kor. Župljani pa, ki so sicer dobrodušni ljudje, se to pot niso hoteli pokoriti župnikovemu nalogu in so hoteli s silo priti na kor. V ta namen so porušili vrata na koru.

Nasledajega dne se je naskok na kor ponovil povodom velike svečane maše. Da-si se jim je namen deloma posrečil, se vendar niso zadovoljili s tem, marveč so po maši — kakor rečeno — napali župni dvorec ter streljali iz samokresov in pušk. V kolikor niso strelji prodri skozi okna, so pa obtičali globoko v zidovju, tako, da župni dvorec izgleda kakor kaka trdnjava po obleganju. Še istega dne je prišel na lice mesta voditelj okrajne oblasti z 12 orožniki. V petek in soboto so vsega skupaj aretirali 27 kmetov, katere so odveli na okrajno oblast v Zagreb. Siromaki se bodo morali hudo pokoriti za svoj grdi čin.

Laška civilizacija! Ko bi človek ne čital v listih iz kraljestva, bi niti ne mogel verjeti, kaj se dogaja še danes v ultra-civilizirani Italiji!

Evo dokaza: Na božični večer je tam doli v Neapelju običaj, da streljajo — z bombami napoljenimi dinamitom. Zadnji božični večer je bilo po takem proslavljanju rojstva Gospodovega razmesarjenih nič več in nič manje nego 14 (reci štirinajst) človeških rok — katere so te dni — potem, ko so jih odrezali nesrečnikom — zakopali na neapeljskem pokopališču!

Bog nas varuj take — civilizacije!

Društvo »Zvezda« na Dunaju imelo bo svoj tretji redni občni zbor v nedeljo 4. januarja 1903. v dvorani »Wiener Ressource«, I. Reichsratsstrasse 3. ob 5. uri popoldne. Po občnem zboru bo sledila zabava s prijaznim sodelovanjem gospie Zvezdakar in Pire, tamburaškega zbora sl. hrvatskega društva »Prosvjete« in društvenega pevskega zbora pod vodstvom gospoda Vinko Krušiča. Slovenski gostje dobro došli!

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije dunajskega društva za umetne obrti Opozarjamo neše cenjene čitatelje, da bo srečkanje nepreklicno dne 15. januarja 1903.

K reformi dijaštva.

(Po dr. Gaule-ju predaval A. R.)
(Dslje.)
Dejal sem, da hočem govoriti o užitku katerega nam »nudi« pijančevanje, radi česar nočem govoriti o njegovih nevarnostih in posledicah smtih.

Kedaj okusimo? Okusimo tedaj, kadar čuti živčje.

Čutimo pri uživanju alkohola dvakrat. Prvič tedaj, ko pride alkohol v usta, imenoma: na jezik in goltanec. — Drugič pa tedaj, ko začne alkohol v krvi kemično delovati in sicer na osrednje organe živčja.

V koliko pa ta dva občutka lahko imenujemo tudi užitka? Že od nekdanj menijo ljudje, da je pri pijači le en užitek, le en občutek. Fin ukus, ljubki vonj in razveseljujoč pa oživljuje upliv vina, to je za pijanca vse eno. Hladeča mrzlina pive, dišeč ukus, sveže pene so za pivca neločljive od veselosti! Fiziologija loči ukus ali vonj od veselosti, navdušenosti itd., katera izvira iz osrednjega živčja.

Razloček je tem večji, čim različnejše so tvarine, ki te različne občutke proizročajo.

Ako pijemo vino, imamo užitek. Vprašanje nastaja od katerih, v vinu nahajajočih se snovij uživamo? ali drugače rečeno: imamo užitek? Od alkohola prav gotovo ne; saj njegovega ukusa ne moremo prenesti, če samega uživamo. To vedo tudi žganjarji; kajti, če hočejo užiti po njihovem neobhodno potrebni alkohol, pridenejo mu kos sladkorja ali kaj drugega, da zboljšajo ukus in le najsirovejše narave lahko uživajo alkohol brez vsega, ali k večjem mešanega z vodo.

Užitek imamo tedaj le od drugih snovij, ki so v vinu, nikakor pa ne od alkohola! Pri pivu je isto. Njegovo mrzlino ne proizroča alkohol, marveč voda, ukus nam vzbuja dekstrinske in hmeljske grenčice, pene pa ogljikova kislina.

Za zunanje občutke je alkohol popolnoma brez pomena z ozirom na užitek in le druge v pijači z njim raztopljene snovi nam istega nudijo. Dejal bi nam lahko kdo: Pa je le užitek, ker ne moremo vsake snovi zase uživati!

Ni res. Ravno v tem smo mi veliko na boljšem od pradedov. Dobri Noe je prišel prvi na to, da daje žgano grozdje ukusno pijačo. A kako je bilo takrat? Ukusnih pijač niso veliki poznali in pripoznati morete, da se ne morejo ukusne substancije vzlic najboljši rodovitnosti stare Mesopotamije meriti z današnjimi. Mesopotamija je nudila valed male površine le nekaj malega, a danes so nam na razpolago snovi celega sveta. Ako so tedaj iznašli kak nov ukus so žajim občutke izdatno zvečali. Danes razpolagamo s tisočeriimi substancijami in če bi eno opustili bi ne izgubili veliko na užitku. Ko bi se hoteli odločiti za izločitev ene snovi bi nas ne smelo motiti nič in tudi to ne, če bi uživali isto, ki je za življenje »velicega« pomena. — Ker se popivanju daje velik pomen, naj povemo, da je to brez smisla in le iz navade! Ako bi namreč to substancije izpodrinili, bi takoj imeli veliko družih na izbero, ki bi na naše živčje veliko boljše uplivalo.

(Pride še.)

Brzojavna poročila.

Deželni zbor gališki.

LVOV 30. (B.) V včerajnji seji je deželni zbor razpravljal o proračunskem provizoriju. Več govornikov je razpravljalo o pritisku na maloruski živelj po Poljakih, po novinstvu in duhovščini. Posl. David Abrahamovič je oporekal in je povdajal, da je deželni zbor prijazen Malorusom ter da je vsikdar povspesjeval razvoj maloruskega naroda. Seja je trajala do 3. ure po polnoči.

Štrajk.

BARCELONA 29. (B.) Veliko število delavcev različnih obrti, kakor tudi osobe na vlakih severne železnice so stopili v štrajk. Mnogo delavcev je preprečilo svobodo dela. Policija je zaprla mnogo oseb.

Ustaja v Maroko.

MADRID 30. (B.) Glasom privatnih brzojavk je bil sultan v Maroko premagan od ustašev in je hotel ubežati iz Feza, toda ustaši so to preprečili. Pripravljenih je več vojnih ladij za odhod v Maroko: 4000 pešcev in dve eskadroni so že odšli v ojačene garnizije v Tauta in Melila. Položaj je jako resen.

LONDON 30. (B.) »Daily Telegraph« pripor. ča zaupno konferenco med interesiranimi vlastmi: Anglijo, Francijo in Španijo. Naloga vspostavljen miru se utegne poveriti Španjski, dočim bi stroške za to eksekucijo nosili obe drugi deželi.

Akcija proti Venezueli.
LONDON 30. (B.) »Morning Post« piše: Glasl se, da Nemčija zahteva od Venezuele popolno opravičenje in plačilo 300.000 dolarjev, dočim Anglija ne zahteva nikakega opravičenja, ampak le plačilo 40.000 dolarjev.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tvarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

V rocolu

je na prodaj hiša s 2 prostoti in pri-
ležečim zemljiščem. Več se izve v našem
uredništvu.

Velika prazna soba ali majhna
dvorana se
išče središču mesta. Prednost imajo slovenske družine
Nas'ov A. Plesničar, ulica Giulia 25.

Obuvala!
Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so poš-
tne proste.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč: nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
piv. avstr. Lloydja.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu
zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju
proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld.	4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje		13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju		1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju		49.465-07
Rezerva na razpolaganje		500.000—
Rezerva zavarovanja proti prein- njanju u kurzov, bilanca (A)		333.822-42
Rezerva zavarovanja proti prein- njanju kurzov, bilanca (B)		243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov za- varovanja na življenje		500.000—
Občna rezerva dobičkov		1.187.164-86

Urad ravateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

* T R S T *

TOVARNA: Via Tessa, vogal Via Limitana	ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riberge št. 21
---	---

Telefon št. 670.

Velika soba, tapetiranj, srecal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIKI IZSTAVI IN PRABRO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

MATTOZZI

GESSHÜBLER

naravnih
alkoholnih kiselina

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

STROKOVNE KNJIGE

za krojaštvo.

- 1. Knjiga krojaštva za moško obleko 6 K
  - 2. Krojni vzorci " " " 3 "
- Obe knjigi ob enem naročeni 8 K.

- 1. Toaleta za žensko stroko . . . 3 K
- 2. Krojni vzorci za perilna oblačila . 3 "
- 3. Krojni vzorci za otroška oblačila . 3 "

Vse tri knjige ob enem naročene 6 K

Knjizice za vpisovanje mer za moške ali ženske 1 krono.

Naslov:

M. KUNC, Ljubljana.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer *dalmatinsko vino po 32 nvč., istrski refošk po 36 nvč., belo vipavsko po 40 nvč.*

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobrimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcantone št. 1. - Trst

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specialno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju žene ali preboda v vojsko zavarovani zasek proti malemu ošibku pred pretekomo zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij vsakovrstnega olja, navadnega in najfinerega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in r. obno. — Cenike razpošilja franco.

M. Aite

trgovina z manufakturim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8 s podružnice ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tavn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažnega blaga, prtov in pičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za življe in kitničarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Pekarna in slasčičarna Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in slasčičarno, v katerej se dobiva trikrat na dan sveži kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz ogrskih mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfineji refošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domači kruh v peceiv o

Udani

A. Peternel.

Učenca-vajenca,

ki je dovil ljudsko šolo, lepega obnašanja, veščega razven slovenskega tudi nekoliko italijanskega in nemškega jezika, vsprjeme Jakob Klemenc trgovec z manufakturim blagom v Trstu, ul. S. Antonio 1.

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnice. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Predzadnji teden!

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

Srečke društva za umetno obrt (Kunstgewerbe-Verein)

po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o. Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin v Trstu

Paglianova pijača

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posele v Rimu, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmaceutični razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajunami.

Ogibajte se vedno posarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitah našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na tvrdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco šte. 4.

TRGANJE   **KAŠELJ**

v rokah in nogah preneha vsa-   preneha ako se uporabi steklenico   komu v treh dneh ako se po-   trpotčevega soka in franco-   sluzi antirheuminega   težka prebavljanja pri po-   stega čaja. Cena s poštnino   mazila. Cena steklenice   manjkanju teka, konesnju, rezaviel   gld. 1,10. Pri zastav-   s točno navedilom   in bruhanju grče in prnapaneti želodca.   relih bolečinah   in s poštnino, ako   zasliženje, n-val krvi v glavi, črvesne bolezni   treba nadaljne   se denar naprej   zdravi . . . . .   pošlje, gld.   1,20.

„SALVATOR“

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.

Cena cnotu 12 steklenič 2 gld. 50 nvč., 24 steklenič 4 gld. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni

„SALVATOR“

v Varaždinu (Hrvatsko)

EPICARIN   **LILJANOVA POMADA**

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolarjev, Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diuroov in številno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešine sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadaju čih k bi gočastju, izvišijo se vezanja (tj. cemi) najfinejša za zastave, p. egrijala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem   *Anton J. Vogrič.*

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v zmislu gesla: **Svoji k svojim!**